

Beste leden van de adviesraad sociaal domein,

U heeft een gevraagd advies uitgebracht over het Beleidsplan schuldhulpverlening 2018-2021 van de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo. Hierbij ontvangt u de reactie van de vier colleges. In de bijlage ziet u een samenvatting van de adviezen van alle vier de adviesraden met daarbij de reacties. Zo heeft u een volledig overzicht van de adviezen die zijn uitgebracht.

### Vervolg

Het overzicht van de adviezen wordt meegestuurd naar de gemeenteraden zodat zij ook kennis kunnen nemen van uw adviezen. De planning voor de besluitvorming is als volgt:

	Wat	Wanneer
1.	Bespreking in afzonderlijke commissies/carrousel	Bergen: Uitgeest: Castricum: Heiloo:
2.	Raadsvergaderingen	Bergen: Uitgeest: Castricum: Heiloo:

### Tot slot

Hebt u nog vragen? Neemt u dan contact op met Petra Gerritsen ([petragerritsen@debuch.nl](mailto:petragerritsen@debuch.nl)) of Kim de Ruijter ([kimderuijter@debuch.nl](mailto:kimderuijter@debuch.nl)), beleidsadviseurs Sociaal Domein.

Vriendelijke groet,

...

## Bijlage

Reactie op gevraagd advies Beleidsplan schuldhulpverlening 2018-2021		
#	Advies Adviesraad sociaal domein <b>Castricum</b>	Reactie colleges BUCH
	<b>Algemeen</b> De adviesraad heeft een goed beeld van de manier waarop schuldhulpverlening in de gemeente Castricum vorm en inhoud krijgt/gaat krijgen.	
1.	Wij adviseren het overzicht van producten welke Sociaal.nl kan inzetten voor de inwoners, alsmede het overzicht met de acties -waaraan de betrokken wethouders sociaal domein denken om de resultaten zoals genoemd in het beleidsplan te realiseren- te integreren in het Beleidsplan.	Het overzicht van producten van Sociaal.nl wordt als bijlage opgenomen bij het Beleidsplan als bijlage 3. Het Beleidsplan wordt ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd. Het college voert het plan uit; de acties waaraan de betrokken wethouders sociaal domein denken om de resultaten zoals genoemd in het beleidsplan te realiseren worden door de colleges vastgesteld en niet opgenomen in het beleidsplan.
2.	De regie en het toezicht op de uitvoering van schuldhulpverlening dient uitdrukkelijk in handen van de gemeente te blijven. Op welke wijze houdt de gemeente toezicht?	<ul style="list-style-type: none"><li>- Er vinden 3 keer per jaar (voortgangs-) gesprekken plaats met Sociaal.nl. De 3-maandelijkse managementrapportages liggen aan deze gesprekken ten grondslag.</li><li>- We evalueren de gesprekken van Sociaal.nl binnen de sociaal teams.</li><li>- Sociaal.nl houdt wekelijks spreekuur bij het Sociaal Team en overlegt indien nodig over casuïstiek.</li><li>- We intensiveren de samenwerking tussen consultants Sociaal.nl, Sociaal Teams en maatschappelijke partners op het gebied van in te zetten producten/dienstverlening schuldhulpverlening.</li></ul> Deze laatste actie is opgenomen in het Actieplan minimabeleid en financiële zelfredzaamheid.  Tenslotte zijn werkafspraken tussen gemeente en Sociaal.nl vastgelegd in het werkafsprakenboek.
3.	Wij bepleiten een integrale aanpak van de schuldhulpverleningsproblematiek met inachtneming van aangrenzende beleidsvelden. Veelal staat schuldenproblematiek namelijk niet op zich zelf.	Wij onderschrijven uw stelling zoals u kunt lezen in paragraaf 2.1 van het Beleidsplan.
4.	De adviesraad vindt het positief dat bewoners met financiële problemen zich kunnen melden bij de Sociaal Teams die in de BUCH	Wij delen deze mening gaan hier nog meer over communiceren om de bekendheid te vergroten.

	gemeenten actief zijn. Hiervan kan een drempelverlagende werking uitgaan.	
5.	<p>Wij staan achter uw gewenst aanpak van mobility mentoring waarbij de burgers en niet de regels centraal staan.</p> <p>Daar waar mogelijk blijft de inwoner de regie houden over zijn situatie of leert grip te krijgen op diens materiële situatie.</p> <p>Wij verzoeken u er op toe te zien dat Sociaal.nl en andere uitvoeringsorganisaties deze uitgangspunten ook centraal stellen in hun dienstverleningsconcept.</p>	<p>Het mobility mentoring concept wordt als pilot sinds 1 december jl. toegepast in de gemeente Alphen aan de Rijn. Deze aanpak staat bij veel gemeenten in de belangstelling zo ook bij de BUCH gemeenten. Wij zullen de toepassing van deze methodiek en de resultaten volgen.</p>
<b>#</b>	<b>Advies Adviesraad sociaal domein Heiloo</b>	<b>Reactie colleges BUCH</b>
	<p>Algemeen</p> <p>De adviesraad van Heiloo adviseert positief over het plan.</p>	
2.	<p>Wij adviseren een proactief intensief contact te organiseren tussen het Sociaal Team en Sociaal.nl vanaf het eerste moment van (vroeg) signalering tot en met de uitvoering.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- We evalueren de gesprekken van Sociaal.nl binnen de Sociaal Teams.</li> <li>- We intensiveren de samenwerking tussen consulenten Sociaal.nl, Sociaal Teams en maatschappelijke partners op het gebied van in te zetten producten/dienstverlening schuldhulpverlening.</li> </ul> <p>Deze laatste actie is opgenomen in het Actieplan minimabeleid en financiële zelfredzaamheid.</p>
3.	<p>Wat betreft nazorg i.g.v. een schuldregeling- of schuldhulpverleningstraject stellen wij een minimale duur van 2 jaar na afloop van het traject voor. Het 1<sup>e</sup> jaar geïnitieerd door de schuldhulpverlener, het 2<sup>e</sup> jaar vanuit het Sociaal Team.</p>	<p>In het werkafsprakenboek tussen gemeente en Sociaal.nl is opgenomen dat er door Sociaal.nl 2 contactmomenten in het kader van nazorg zijn. Wij hangen hier geen standaardtermijnen aan omdat dit maatwerk is. In het ene geval is nazorg na afsluiting traject 2x binnen een halfjaar noodzakelijk waarna het dossier gesloten kan worden en in het andere geval is nazorg structureel jaarlijks nodig. Sociaal.nl geeft de gemeente hierin advies.</p> <p>Voor inwoners met een uitkering van de gemeente houdt de consulent Sociaal Team vinger aan de pols tijdens de reguliere contacten.</p>
4.	<p>Prioriteit geven aan de integrale benadering van schuldhulpverlening door de relatie te leggen met een breed scala aan beleidsterreinen.</p> <p>Tevens prioriteit aan verbetering communicatie, organiseren voorlichtingsactiviteiten en (werk)afspraken met woningcorporaties, energieleveranciers en anderen.</p>	<p>Wij onderschrijven uw stelling ten aanzien van de integrale benadering zoals u kunt lezen in paragraaf 2.1 van het Beleidsplan.</p> <p>Deze onderwerpen/acties zijn opgenomen in het concept Actieplan minimabeleid en financiële zelfredzaamheid onder Actie 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- we ontwikkelen activiteiten op het terrein van preventie en vroegsignalering (activiteit nr. 6) en actie 4:</li> <li>- we vergroten de bekendheid en het bereik van de inkomensondersteunende (maatwerk)voorzieningen door communicatie en kennisdeling (activiteiten nrs. 1 en 2).</li> </ul>

		In het implementatieplan geven we aan wanneer de verschillende activiteiten naar verwachting worden opgepakt.
5.	Wij onderschrijven het belang van ondersteuning aan jongeren. Graag ontvangen wij een overzicht van de concretisering van de acties voor specifieke risicogroepen jeugdigen zoals omschreven op pagina 22 2 <sup>e</sup> alinea). Bijv. hoe heeft de samenwerking met, en signalering door de betrokken instanties plaatsgevonden.	Acties ten aanzien van risicovolle jongeren nemen wij o.a. op in het communicatieplan waarin ook de verbinding met andere instanties/partijen wordt gelegd en de samenwerking wordt beschreven. In de evaluatie van het Beleidsplan zal worden beschreven welke concrete acties zijn uitgevoerd en met welke partijen.
6.	Graag bespreken wij de managementinformatie van Sociaal.nl halfjaarlijks met u alsmede ontwikkelingen op bijv. het gebied van beschermingsbewind.	In de gezamenlijke bijeenkomsten van de BUCH adviesraden zullen wij Sociaal.nl uitnodigen om een toelichting te geven op de managementinformatie. Indien er behoefte is om in te zoomen op de resultaten en/of ontwikkelingen per individuele gemeente, dan kan dit onderwerp geagendeerd worden in de betreffende adviesraad.
<b>#</b>	<b>Advies adviesraad sociaal domein Bergen</b>	<b>Reactie colleges BUCH</b>
	<b>Algemeen</b> De adviesraad heeft in zijn algemeenheid waardering voor de zorgvuldige opzet en leesbaarheid van het plan.	
1.	De adviesraad vraagt in zijn algemeenheid in het beleidsplan aandacht voor kwetsbare doelgroepen zoals laaggeletterden en mensen met een licht verstandelijke beperking.	Wij erkennen in de praktijk de grote afstand tussen wat van mensen wordt gevraagd en wat zij redelijkerwijs aankunnen. De ervaring leert dat er in de samenleving doelgroepen zichtbaar/te onderscheiden zijn waar extra aandacht voor nodig is. In bijlage 2 van het Beleidsplan beschrijven wij deze doelgroepen. In het op te stellen communicatieplan hebben wij aandacht voor deze doelgroepen (zie ook punt 5.)
2.	In het plan wordt de argumentatie gemist waarom voor de uitvoering gekozen is voor Sociaal.nl. Het advies is om deze argumentatie op te nemen in paragraaf 1.5.  Aandacht voor de website van Sociaal.nl welke niet gebruiksvriendelijk is.	De colleges hebben in oktober 2016 het besluit genomen om voor 2 jaar (2017-2018) een overeenkomst aan te gaan met Sociaal.nl. De overwegingen voor deze keuze kunt u lezen in het collegeadvies dat wij u ter kennisname zullen toesturen. Wij nemen deze overwegingen niet nogmaals op in het Beleidsplan.  Wij nemen hier goede nota van en zullen samen met Sociaal.nl kijken naar mogelijke verbeterpunten.
3.	De adviesraad betreurt het dat de definities van de producten van Sociaal.nl en de doorlooptijden niet zijn opgenomen in het Beleidsplan.	Het overzicht van producten van Sociaal.nl wordt als bijlage opgenomen bij het Beleidsplan als bijlage 3. De doorlooptijden zijn opgenomen in de overeenkomst met Sociaal.nl en zijn conform de NEN-8048 en de wet.
4.	In het kader van de eigen verantwoordelijkheid dient de gemeente zich er van te overtuigen dat een inwoner ook in staat is een traject te volgen.	Dit is het uitgangspunt van onze dienstverlening. De consultants van het Sociaal Team en Sociaal.nl kunnen inschatten of een inwoner in staat is op eigen kracht te handelen en/of een traject te volgen of dat er hulp nodig is in de vorm van cliëntondersteuning. In dat geval zal de

		consulent verwijzen naar ondersteuning (door bijv. vrijwilligers) of dit organiseren.
5.	De adviesraad adviseert om een actieplan communicatie op te stellen, ook toegesneden op inwoners die via de gebruikelijke kanalen moeilijk te bereiken zijn.	We hebben het voornemen een communicatieplan op te stellen. Bij het opstellen van het communicatieplan voor het actieplan minimizeer ik en financiële zelfredzaamheid wordt uitgegaan van een diffuse doelgroep, variërend van zzp'ers en laaggeletterden tot licht verstandelijk beperkten en nieuwkomers. Hun mediagebruik zal doorgaans sterk variëren (denk aan niet digitale ouderen, de steeds minder op massacommunicatie georiënteerde jeugd, en de niet-Nederlandstalige nieuwkomers), waardoor de communicatie meer dan gemiddeld op maat moet worden gemaakt.
6.	De adviesraad raadt een maximale inkomensgrens aan voor de toegang tot schuldhulpverlening.	Artikel 3 lid1 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) bepaalt dat het college verantwoordelijk is voor de schuldhulpverlening aan de inwoners van zijn gemeente. De Wgs staat een brede toegang tot schuldhulpverlening voor. Specifieke groepen mag de toegang tot schuldhulpverlening dan ook niet worden geweigerd. Het college is derhalve niet bevoegd een inkomensgrens te stellen en daarmee groepen inwoners uit te sluiten.
7.	Bij recidive zou de termijn van 1 jaar, waarbinnen inwoners zich opnieuw kunnen melden voor schuldhulpverlening, moeten worden verkort.	Een minnelijke schuldregeling is in principe eenmalig. Anders zou het leereffect worden ondermijnd, onverantwoord bestedingsgedrag in stand blijven en de bereidheid van schuldeisers akkoord te gaan met toekomstige schuldvoorstellen worden gefrustreerd. Om die reden wordt bij recidive een termijn van een jaar bepaald. Maar inwoners worden alleen gedurende een jaar geweigerd nadat hun individuele omstandigheden zijn afgewogen en het hem of haar te verwijten is dat de hulpverlening geen resultaten heeft opgeleverd. Daarom beoordeelt de gemeente ieder verzoek inhoudelijk (maatwerk).  Wanneer blijkt dat sprake is van een relevante verandering (de administratie is inmiddels op orde, een kennis of vrijwilliger helpt en ondersteunt etc.) dan kan iemand alsnog een aanbod krijgen voor toelating tot een schuldregeling. Ook het feit dat er minderjarige kinderen aanwezig zijn in het gezin kan een reden zijn tot toelating. Er geldt dan ook geen uitsluitingstermijn van een jaar.
8.	Bij fraudeschulden aangeven wat wordt verstaan onder fraude ten kosten van maatschappelijke middelen.	Het college kan schuldhulpverlening in ieder geval weigeren in geval een persoon fraude heeft gepleegd die financiële benadeling van een bestuursorgaan tot gevolg heeft en die persoon in verband daarmee onherroepelijk strafrechtelijk is veroordeeld of een onherroepelijke bestuurlijke sanctie is opgelegd.
9.	Wat zijn de afspraken met Sociaal.nl m.b.t. de wettelijke termijnen voor een intakegesprek.	De gemeente stelt zich tot doel om iedereen die zich meldt voor hulp zo snel mogelijk een

		intakegesprek te bieden. We streven ernaar om in een crisissituatie de inwoner uiterlijk de dag na de melding te spreken. Voor andere situaties geldt dat wij ernaar streven om in 90% van de gevallen binnen 5 werkdagen na de melding contact te leggen met de inwoner met als doel het maken van een afspraak voor een intakegesprek.
10.	In de deskundigheidsbevordering van medewerkers moet aandacht zijn voor het herkennen van laaggeletterdheid of verstandelijke beperkingen.	In zijn algemeenheid is er in de deskundigheidsbevordering van de consultants van het Sociaal Team aandacht voor het herkennen van kwetsbare doelgroepen. In verband met de komst van de taalhuis krijgen de consultants in 2018 specifieke training ten aanzien van het herkennen van laaggeletterdheid.
11.	De wacht- en doorlooptijden van Sociaal.nl dienen jaarlijks te worden gerapporteerd aan de Sociale Teams	De wacht- en doorlooptijden zijn opgenomen in de managementrapportages die het college per kwartaal ontvangt.
12.	In het Beleidsplan dienen de budgetten te worden ingevuld.	De budgetten per gemeente worden ingevuld voordat het Beleidsplan ter besluitvorming aan college en raad wordt voorgelegd. De adviesraad ontvangt deze vastgestelde versie van het Beleidsplan.
13.	De adviesraad stelt een jaarlijkse i.p.v. 2 jaarlijkse evaluatie voor.	De evaluatie vindt 2 jaarlijks plaats omdat niet alle acties gelijk begin 2018 worden ingezet, maar verspreid over de duur van het Beleidsplan (4 jaar). Een periode van een jaar is dan te kort om te evalueren omdat acties dan nog niet of onvoldoende zijn ingebed. Wel wordt jaarlijks gemonitord op de te behalen resultaten, de werkafspraken en de tevredenheid van inwoners over de dienstverlening van Sociaal.nl.
14.	Inwoners die laaggeletterd zijn of een laag IQ hebben, zouden net als vergunninghouders een jaar begeleiding moeten krijgen (Bijlage Beleidsplan)	Vergunninghouders die worden gehuisvest in de gemeente ontvangen het eerste jaar maatschappelijke begeleiding van Vluchtelingenwerk. Dit is breder dan alleen hulp bij financiële zaken. Het gaat om het wegwijs maken binnen de gemeente, het stimuleren van participatie en integratie, hulp bij de inburgering en het afleggen van het participatieverklaringstraject (normen en waarden).
<b># Advies adviesraad sociaal domein Uitgeest Reactie colleges BUCH</b>		
	<b>Algemeen</b> De adviesraad adviseert in zijn algemeenheid positief over het beleidsplan en specifiek over de visie en uitgangspunten, het toelatingsbeleid, de resultaten en de kwaliteit.	
1.	In de inleiding staan aannames waarvan de bronvermelding ontbreekt.	De bronvermeldingen hebben wij als voetnoot opgenomen in het Beleidsplan.
2.	Met nadruk wordt geadviseerd een wekelijks inloopsprek van Sociaal.nl te organiseren in het Sociaal Team.	Wij leggen dit advies voor aan de teammanager Sociaal Teams en de betrokken wethouder.

4.	De adviesraad is voorstander om naast Sociaal.nl lokale partners te betrekken en een rol te geven op het vlak van coaching, begeleiding etc. om mensen weer z.s.m. op eigen benen te kunnen laten staan.	Wij delen uw mening. In het Actieplan minimabeleid en financiële zelfredzaamheid nemen wij de volgende actie op: - “We leggen verbindingen tussen en maken afspraken met lokale maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van armoede, preventie en schuldhulpverlening met als doel kennisdeling en het gezamenlijk oppakken van initiatieven”. Te denken valt aan: stichting Welzijn, MEE/De Wering, Voedselbank, Socius, kerken, Humanitas, etc.
5.	De toegang tot schuldhulpverlening dient goed gecommuniceerd te worden en moet transparant zijn.	In het Actieplan minimabeleid en financiële zelfredzaamheid nemen wij de volgende acties op: - we intensiveren de voorlichting over inkomensondersteunende voorzieningen en schuldhulpverlening door goede en actuele informatie op de gemeentelijke website, de sociale kaart, de gemeentelijke pagina, foldermateriaal, facebook, twitter etc. en we delen dit met scholen, sportverenigingen en maatschappelijke partners.
6.	De adviesraad adviseert dringend om de bekendheid van het Sociaal Team te vergroten.	Wij zullen hierover in overleg treden met de teammanager sociaal teams.